

Styrelsen för Västervik Miljö & Energi AB

Tid

12 november 2024 klockan 08:30 – 09:30.

Plats

Digitalt via Teams

Protokollsnummer och omfattning

Protokoll nr 10, §§ 176-182

Beslutande

Mats Hasselquist, ordförande
Fredrik Lindwall, vice ordförande
Katarina Andersson
~~Mikael Carlsson~~
Lennart Engren
Gert Gotin
Jonny Gustafsson
Elisabet Johansson
Bengt Karlsson

Övriga närvarande

Torbjörn Svahn, VD
Rikard Hjalmarsson, ekonomichef
Suzan Nilsson, förvaltare Vatten
Johan Ek, arbetstagarrepresentant
Rickard Wester, sekreterare

Protokollet undertecknas av

Mats Hasselquist, ordförande
Rickard Wester, sekreterare
Bengt Karlsson, justerare

Ärendelista

§ 176	Sammanträdets öppnande	3
§ 177	Val av justerare	4
§ 178	Godkännande av dagordningen	5
§ 179	Anmälan av eventuella intressekonflikter	6
§ 180	Återremiss från Kommunfullmäktige - VA-taxa fr.o.m. 2025-01-01	7 - 10
§ 181	Övriga frågor	11 - 12
§ 182	Mötet avslutas	13

§ 176

Sammanträdets öppnande

Styrelseordförande hälsar alla välkomna och förklarar därefter sammanträdet öppnat.

Signature reference: b5f0f02b7-76e2-41cd-848a-d02c362d89b0

§ 177

Val av justerare

Styrelsen beslutar

Att utse Bengt Karlsson till att justera dagens protokoll

Signature reference: b50f02b7-76e2-41cd-848a-d02c362d89b0

§ 178

Godkännande av dagordningen

Styrelsen beslutar

att godkänna dagordningen.

Signature reference: b5f0f02b7-76e2-41cd-848a-d02c362d89b0

§ 179

Anmälan av eventuella intressekonflikter

Inga intressekonflikter anmäldes i samband med dagens styrelsemöte.

Signature reference: b5f0f02b7-76e2-41cd-848a-d02c362d89b0

§ 180

Återremiss från Kommunfullmäktige - VA-taxa fr.o.m. 2025-01-01

Diariennr 2024/46

Bakgrund och beskrivning

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 2024-10-21 § 133, att återremittera bolagsstyrelsens förslag avseende VA-taxa 2025, med uppdraget att undersöka och redovisa de faktorer som kan väntas minska bolagets omkostnader.

Västervik Miljö & Energi AB (VMEAB) besvarar återremissen med förtydliganden kring de faktorer som påverkar taxeökningen inför 2025, samt de faktorer som kan påverka och minska verksamhetens omkostnader.

Bolagets svar och redovisning till Kommunfullmäktige

Taxejusteringarna inför 2025 förklaras av ökade kostnader för drift och investeringar inom VA-verksamheten.

Investeringar

VA-verksamheten står inför betydande investeringar i anläggningarna, för att möta skärpta lagkrav, samt utmaningar för att säkra tillgången till allmänna VA-tjänster, för såväl dagens behov som kommande behov. De största investeringarna avser huvudsakligen ombyggnationen av Lucerna avloppsreningsverk och de nya huvudvattenledningarna från vattentäkten Hjorten till Västervik. Lucernaverket planeras stå klart under 2028 och vattenledningarna från Hjorten per 2025 och 2026 (olika etapper). Dessa investeringar uppgår totalt till ca 1060 Mkr.

Per 2025 budgeteras totalt för investeringar i pågående samt nya projekt omfattande ca 350 Mkr. Dessa investeringar har en påverkan på verksamheten i form av avskrivningar för aktiverade tillgångar, tillkommande driftkostnader (projektrelaterade kostnader som ej kan kapitaliseras) samt räntekostnader från finansieringen av dessa investeringar.

Övergripande budgeterar verksamheten med följande ökade kostnader hänförligt till investeringarna 2025:

- Avskrivningar + 2,8 Mkr
- Räntekostnader + 5,8 Mkr

- Tillkommande driftkostnader + 1,6 Mkr

Ovan summeras totalt till 10,2 Mkr i tillkommande kostnader för verksamhetsåret 2025, hänförligt till verksamhetens investeringar.

Rörelsekostnader

Verksamhetens driftskostnader (rörelsekostnader) har ökat de senaste åren bland, annat till följd av prisökningar på råvaror och förnödenheter, såsom el, kemikalier och tillsatser. För verksamhetsåret 2025 budgeteras ökade rörelsekostnader om ca 6–7%. De ökade rörelsekostnaderna består huvudsakligen av:

- Ökade elkostnader, bland annat hänförligt till ombyggnationen av Lucernaverket.
- Prisökningar på reningskemikalier och tillsatser, vilket förklaras av att det instabila omvärldsläget har inneburit utmaningar för producenter av fällningskemikalier. Läget är stabilt men det finns en fortsatt risk för att brist kan uppstå, vilket kan innebära leveransstörningar, eller ökad efterfrågan med ökade priser som följd.
- IT-kostnader, bland annat hänförligt till utökade lagkrav på säkerhetshöjande åtgärder inom IT/OT-området.
- Bolagsgemensamma kostnader som ökar i verksamheten, på grund av en reviderad princip för fördelning av bolagsgemensamma kostnader.

Sammantaget innebär detta en ökning av rörelsens kostnader om ca 5,0 Mkr.

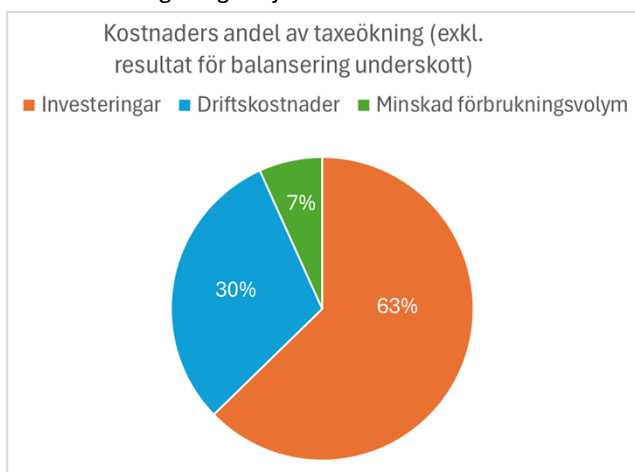
Utöver ökande rörelsekostnader enligt ovan budgeterar verksamheten för minskade bruksvolym kommande år, vilket påverkar verksamhetens intäkter negativt om ca 1 Mkr.

Tidigare års underskott

Under tidigare år har verksamheten genererat underskott, vilket enligt gällande lagkrav behöver regleras inom en treårsperiod. Verksamheten har budgeterat med ett resultat om +4 Mkr per 2025, i syfte att balansera tidigare års underskott.

Sammanfattning

Ovan förklarar den föreslagna VA-taxehöjningen för verksamhetsåret 2025 på 16%. Den totala intäktsökningen för höjd VA-taxa på 16 % motsvarar ca 20,3 Mkr. Justerat för balansering av tidigare års underskott om 4 Mkr, motsvarar intäktsökningen 16,3 Mkr, d.v.s. 13%. Kostnadsökningarna från investeringar (10,2 Mkr), drift (5,0 Mkr) samt minskad bruksvolym (1 Mkr), påverkar taxejusteringen och fördelar sig enligt följande:

Förklaringspost	Belopp	Andel %	Påverkan taxa
Investeringar	10,2	50%	8%
Driftskostnader	5,0	24%	4%
Minskad förbrukningsvolym	1,1	5%	1%
			13%
Resultat för balansering tidigare underskott	4,0	20%	3%
Total	20,3	100%	16%

Inför investeringsbeslutet i Kommunfullmäktige 2023-11-27, avseende om- och tillbyggnationen av Lucerna avloppsreningsverk, redovisades en prognoserad utveckling av VA-taxan, bland annat med anledning av ombyggnationen, där taxehöjningar motsvarande 19% respektive 17,9% för 2024 respektive 2025 prognosticerades.

Faktorer som kan påverka verksamhetens kostnader 2025

- Flera betydande driftskostnader, så som el- och kemikalieförbrukning, är väderberoende.
- Akuta driftsstörningar kan ge mer eller mindre betydande underhållskostnader.
- Lagstiftning och samhällsplanering förändras kontinuerligt, vilket kan påverka verksamhetens resursplanering och kostnader.
- Verksamheten budgeterar med en ränta på finansieringarna på 3,34 %. Det föreligger osäkerheter kring makrouveckling och kommande räntebesked. Ökning eller minskning av räntenivåer har en direkt påverkan på verksamhetens räntekostnader.
- Verksamheten står inför betydande investeringar. Förskjutningar i investeringsprojekt kan därför påverka verksamhetens kostnader relaterade till avskrivningar och räntekostnader.

Effektiviseringar inom verksamheten

Inom ramen för bolagets arbete med ständiga förbättringar har vi identifierat följande besparingar:

- Projektledning och projektering i större och mindre projekt och utredningar genom bolagets Utvecklingsavdelning, samt effektiviseringar genom bolagsövergripande kompetens inom styrsystem, innebär, förutom ökad kompetens och samverkan inom bolaget, ekonomiska vinster genom att inköp av externa konsultresurser minskar med minst 3 Mkr årligen.
- Identifierade besparingar i verksamheten i två nyligen genomförda samverkansprojekt (2024) inom bolaget fördelas enligt nedan. Motsvarande besparingar kan antas gälla även för kommande år.
 - ✓ projektering, framtagande av förfrågningsunderlag samt intern gemensam projektledning, 1,5 Mkr
 - ✓ markberedning och återställning, 1,1 Mkr

Inom verksamheten genomförs kontinuerligt kostnadseffektiviseringar. Här är det ibland svårt att bedöma åtgärdernas exakta utfall, då effekterna är beroende av flera olika faktorer. Exempel på effektiviseringsåtgärder är:

- Det interna samarbetet inom bolagets utvecklingsavdelning har ökat kompetensen hos projektdeltagarna, samt möjligheterna för personal från olika verksamheter att stötta varandra vid specifika aktiviteter som ingår i projekten. Exempel på aktiviteter där kostnader kan delas med andra verksamheter i bolaget är utredningar, förstudier, markägarfrågor, projektering, beredning och upphandling.
- Genom att utveckla verksamhetens laboratorium inom befintlig organisation har kostnaderna för årliga mikrobiella analyser nästan halverats, en besparing på ca 150 tkr/år. Tillkommande lagkrav på utökad provvolym, utöver normal dricksvattenkontroll, bidrar till ytterligare kostnadsminskningar, jämfört med att anlita ett externt laboratorium. Utöver detta kan analysvar genereras snabbare, vilket innebär att verksamheten tidigare kan vidta eventuella

åtgärder i dricksvattenreningsprocessen, samt att tiden minskar betydligt för att upphäva kokningsrekommendationer och driftsätta anläggningar efter nyläggning eller underhållsåtgärder, vilket minskar kostnader för leverans av nödvatten eller försening av projekt.

- Inom produktionsverksamheten sker kontinuerlig energieffektivisering genom digitalisering av anläggningar, vilket innebär styrning av anläggningar och pumpar via verksamhetens SCADA-system. På sikt möjliggör detta även att antalet fysiska platsbesök kan minska.
- Inom bolagets distributionsavdelning, där samtliga verksamheter finns representerade, görs gemensamma inköp av maskiner och verktyg, som gemensamt kan nyttjas i bolaget, vilket ger besparingar även för VA-verksamheten.

Sammanfattningsvis

VA-verksamheten är självkostnadsreglerad, vilket innebär att syftet inte är att maximera vinsten, utan snarare att optimera nyttan för alla användare.

Utmaningen ligger i att ha en VA-taxa som är hållbar och kan accepteras av kollektivet, samtidigt som taxan ska täcka verksamhetens kostnader. De främsta bidragande faktorerna till kostnadsökningarna inför 2025 är avskrivningarna för de pågående och planerade investeringarna, samt de räntekostnader som dessa investeringar medför.

Genom ett aktivt arbete med att effektivisera verksamheten har kostnaderna under 2024 genom exemplen ovan kunnat visa på en besparing på ca 6 Mkr. Verksamheten uppskattar att genom de effektiviseringar som exemplifierats, har taxehöjningsbehovet inför 2025 minskats med ca 2%. Detta gör att en höjning på 16 % täcker de ökade behoven. Genom bolagets fortsatta arbete med ständiga förbättringar, förväntas ytterligare effektiviseringar reducera framtida taxehöjningar.

Förslag till beslut

Att styrelsen för Västervik Miljö & Energi AB, i enlighet med Kommunfullmäktiges återremiss, beslutar att godkänna denna kompletterande information, inför Kommunfullmäktiges fastställande av VA-taxa fr.o.m. 2025-01-01, omfattande en höjd brukningstaxa med 16 %.

Att den kompletterande informationen skickas till Kommunfullmäktige via Kommunstyrelsen.

Styrelsen beslutar

I enlighet med förslaget till beslut

Handlingar i ärendet

Beslut Kommunfullmäktige 2024-10-21 § 133 – VA-taxa 2025 – Återremiss

Beslut Kommunstyrelsen 2024-10-07 § 246 – VA-taxa 2025, inklusive anläggningsavgifter – Information och förslag till beslut

Beslut Västervik Miljö & Energi AB 2024-10-03 § 150 – VA-taxa fr.o.m. 2025-01-01

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige via Kommunstyrelsen

§ 181

Övriga frågor

Bakgrund

VD informerade först om den planerade personalaktiviteten 2024-12-12, där all personal först deltar i en agendaplanerad personalsammankomst och workshop, med syftet att ta fram underlag för en ny bolagsgemensam värdegrund, samt att delge alla anställda information om aktuella frågor. Därefter kommer en gemensam måltid att erbjudas till de anställda. VD har informerat om detta i den kommunkoncerngemensamma ledningsgruppen och det kommer inför jul att se lite olika ut i olika bolag och förvaltningar, avseende personalaktiviteter.

VD informerade vidare om två nya uppdrag från ägaren, som kommer att tas upp för styrelsens behandling på nästa ordinarie styrelsemöte 2024-11-28.

KS 2024-10-22 § 270 - Att bolaget får i uppdrag att inför kommande kommunstyrelsemöte redovisa en skriftlig handlingsplan, som tydligt beskriver hur man ska nå en budget i balans. Handlingsplanen ska även innehålla beloppssatta effekter av de åtgärder som vidtas.

VKFAB 2024-11-08 § 44, samt KS 2024-11-04 § 291 - Att ge Västervik Miljö & Energi AB i uppdrag att innan årets slut ta fram ett handlingsprogram för att säkerställa konkurrenskraften framåt för fjärrvärmeaffären, samt att bolaget ska beskriva och redovisa vad de ökade personalkostnaderna för fjärrvärme ger i ökad effektivitet. Ökning av personalkostnaderna avser prognostiserade kostnader för 2024 i förhållande till budget 2025.

Förslag till beslut

Att styrelsen tackar för informationen, samt att ge VD i uppdrag att ta fram förslag till svar på uppdragen, för styrelsen att ta ställning till i samband med nästa ordinarie styrelse möte 2024-11-28, samt att då godkänna förslagen till svar, alternativt godkänna dessa efter uppdatering i enlighet med styrelsens synpunkter, senast vid årets sista ordinarie styrelsemöte 2024-12-19.

Styrelsen beslutar

I enlighet med förslaget till beslut.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens beslut 2024-10-22 § 270 – Återrapportering från Västervik Miljö & Energi AB gällande underskott mot budget – Nytt tilläggsuppdrag

Västerviks kommuns Förvaltnings AB:s beslut 2024-11-08 § 44 – Handlingsplan för fjärrvärmens fortsatta konkurrenskraft - Nytt uppdrag

Kommunstyrelsens beslut 2024-11-04 § 291 – Bakomliggande faktorer för höjning av fjärrvärmepriser 2025 – Svar på uppdrag

Beslutet skickas till

--- --- ---

Signature reference: b50f02b7-76e2-41cd-848a-d02c362d89b0

§ 182

Mötet avslutas

Ordförande förklarar mötet avslutat.

Signature reference: b5f0f02b7-76e2-41cd-848a-d02c362d89b0

Detta dokument är elektroniskt signerat.

Signed by: BENGT KARLSSON

Date: 2024-11-15 09:17:59

BankID refno: c2f60631-763f-48a1-a74f-859f4af82ca8

Bengt Karlsson

Signed by: MATS CHRISTER HASSELQUIST

Date: 2024-11-15 09:32:28

BankID refno: e9baef2e-d94d-4882-bf8e-03da909822e1

Mats Hasselquist

Signed by: RICKARD WESTER

Date: 2024-11-15 09:13:28

BankID refno: 3b25389c-df59-40ca-be61-ac129fb0c92f

Rickard Wester